

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 605/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, s. r. o., Partizánska 154/10, Žiar nad Hronom, zastúpenej advokátskou kanceláriou Mgr. Peter Lukášek, A|K|K|L advokáti s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Peter Lukášek, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd „*neodmietnutím odporu*“ v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 35 Up 291/2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, s. r. o., o d m i e t a ako neprípustnú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. septembra 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) „*neodmietnutím odporu*“ v konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 35 Up 291/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako žalobkyňa podala okresnému súdu 16. júla 2018 návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) proti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“, v citáciách aj „žalovaný“), o zaplatenie 54 144 € s príslušenstvom.

Okresný súd vydal 24. augusta 2018 platobný rozkaz sp. zn. 35 Up 291/2018 (ďalej len „platobný rozkaz“), ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť sťažovateľke do 15 dní od doručenia platobného rozkazu sumu 54 144 € spolu s 8,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 54 144 € od 11. júla 2018 do zaplatenia alebo v tej istej lehote podať odpor. Zároveň bola žalovaná zaviazaná zaplatiť v tej istej lehote sťažovateľke náhradu trov konania v sume 2 924, 75 €.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že žalovaná 30. augusta 2018 podala proti platobnému rozkazu odpor, ku ktorému pripojila dve splnomocnenia: «(i) *prvé z 21.08.2018, ktorým mal žalovaný udeliť splnomocnenie v prospech pána [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na zastupovanie žalovaného, ktoré v mene žalovaného podpísali predseda*

predstavenstva, [REDACTED] a člen predstavenstva, [REDACTED] („Prvé plnomocenstvo“); a (ii) druhé z 30.08.2018, ktorým mal žalovaný udeliť splnomocnenie v prospech advokáta, pána [REDACTED], na zastupovanie žalovaného v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, sp. zn.: 35Up/291/2018, ktoré v mene žalovaného podpísali predseda predstavenstva, [REDACTED] a údajne splnomocnený zástupca, pán [REDACTED] („Druhé plnomocenstvo“) 1.4 Dňa 03.09.2018 vyšší súdny úradník posúdil odpor žalovaného ako vecné odôvodnený a zároveň podaný oprávnenou osobou a tento odpor neodmietol a zároveň dňa 04.09.2018 doručil sťažovateľovi výzvu na vyjadrenie sa k podanému odporu a vyjadrenie súhlasu s pokračovaním konania na príslušnom súde („Postup vyššieho súdneho úradníka“).»

Sťažovateľka namieta, že postupom vyššieho súdneho úradníka, ktorý neodmietol odpor ako podaný neoprávnenou osobou, okresný súd zasiahol do jej základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, pretože «... nesprávnym postupom neodmietol odpor žalovaného z dôvodu jeho podania neoprávnenou osobou, v čoho dôsledku bol vydaný platobný rozkaz automaticky zrušený. Ak by Okresný súd Banská Bystrica postupoval prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka správne, mal odpor podaný žalovaným odmietnuť ako podaný neoprávnenou osobou, v čoho dôsledku by sa vydaný platobný rozkaz stal právoplatný a vykonateľný. 2.3 Vo vzťahu k podstate zásahu do základného práva sťažovateľ namieta, že odpor bol v prejednávanej veci podaný zjavne neoprávnenou osobou, nakoľko Prvé plnomocenstvo udelené žalovaným v prospech osoby pána [REDACTED] je neplatné, v čoho dôsledku pán [REDACTED] nebol oprávnený konať v mene žalovaného a teda ani v mene žalovaného udeliť Druhé plnomocenstvo v prospech advokáta žalovaného, pána [REDACTED]. 2.4 Pri pozornej analýze Prvého plnomocenstva zo dňa 21.08.2018, ktorým mal žalovaný splnomocniť pána [REDACTED] na zastupovanie žalovaného, bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že takýto úkon žalovaného je neplatný a pán [REDACTED] nebol nikdy splnomocnený na zastupovanie spoločnosti žalovaného. V tejto súvislosti je potrebné súd upozorniť na skutočnosť, že z obsahu predmetného Prvého plnomocenstva vyplýva, že bolo udelené „v rozsahu práv a povinností člena predstavenstva spoločnosti [REDACTED]“. Sťažovateľka namieta, že prenesenie práv a povinností člena predstavenstva na tretiu

osobu, ktorá nie je štatutárnym orgánom, predstavuje jasné obchádzanie zákona (§ 20 ods. Občianskeho zákonníka) v zmysle ktorého za spoločnosť v neobmedzenom rozsahu môže konať výlučne len štatutárny orgán (predstavenstvo alebo jeho členovia). Ak má za spoločnosť konať tretia osoba (zástupca), plnomocenstvo musí jasne špecifikovať rozsah právnych úkonov, na ktoré je osoba splnomocnená, v opačnom prípade ide o generálne plnomocenstvo, ktoré je absolútne neplatné. 2.5 V prejednávanej sporovej veci teda nielenže žalovaný obišiel právny predpis tým, že preniesol výkon práv člena predstavenstva na tretiu osobu, ktorá členom predstavenstva nie je, ale navyše aj postupoval v priamom rozpore so zákonom kedy plnomocenstvo nie je nijako obmedzené – tzn., že je generálne. Na generálnu plnú moc sa z právneho hľadiska nazerá ako na úkon, ktorý neexistuje. Neplatnosť generálnej plnej moci má za následok, že všetky právne úkony, ktoré boli na základe nej vykonané, budú trpieť tou istou vadou ako generálna plná moc a budú tiež považované za absolútne neplatné, a teda za právne neexistujúce. Obchádzať právnu úpravu spôsobom jednania štatutárneho orgánu menom spoločnosti udelením generálnej plnej moci nie je možné. Súdna prax je v obdobných veciach ustálená, pričom sťažovateľ poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3 Cob/95/2017 zo 30. 01. 2018 a zároveň na uznesenie Ústavného súdu SR č. III. ÚS 353/2012 z 1.8.2012; 2.6 Pri formulovaní rozsahu oprávnenia splnomocnenej osoby „v rozsahu práv a povinností člena predstavenstva spoločnosti [REDAKOVANÉ]“ treba konštatovať, že ide o právny úkon absolútne neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka), pretože tento rozsah právomoci patrí iba štatutárnemu orgánu (§ 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a vlastne týmto jeho výsadné právo mala vykonávať osoba, ktorá nie je zapísaná v obchodnom registri (porovnaj uznesenie ÚS SR z 1.8.2012, III. ÚS 353/2012).».

Sťažovateľka je toho názoru, že následky nesprávneho postupu a konania vyššieho súdneho úradníka v prípade, ak zo strany ústavného súdu nedôjde na základe tejto sťažnosti k prikázaniu, aby okresný súd obnovil stav pred zásahom do základného práva sťažovateľky, sú „nedozierné a nezvratné a poškodzujú“ sťažovateľku.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Banská Bystrica porušil základné práva spoločnosti FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, s. r. o., sídlo: Partizánska 154/10, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 239 140, podľa článku 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, neodmietnutím odporu podaného žalovaným ako odporu podaného neoprávnenou osobou v upomínacom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, pod sp. zn.: 35Up/291/2018. 2. Okresnému súdu Banská Bystrica prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva spoločnosti FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, s. r. o., sídlo: Partizánska 154/10, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 239 140 a vracia vec Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie a prikazuje konať vo veci vedenej pod sp. zn.: 35 Up/291/2018 v súlade so závermi tohto nálezu. 3. Okresný súd Banská Bystrica je povinný uhradiť spoločnosti FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa, s. r. o., sídlo: Partizánska 154/10, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 239 140, trovy právneho zastúpenia vo výške 100 %, spočívajúce v dvoch úkonoch právnej služby, 2 x režijný paušál a DPH na účet A|K||K|L advokáti, s. r. o., do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o upomínacom konaní tento zákon upravuje príslušnosť súdu, postup súdu a postup strán sporu v upomínacom konaní (ďalej len „konanie“),

v ktorom sa rozhodujú spory o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa tohto zákona.

Podľa § 1 ods. 2 zákona o upomínacom konaní konanie podľa tohto zákona je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa Civilného sporového poriadku.

Podľa § 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý. Podaný odpor nemožno vziať späť.

Podľa § 12 ods. 1 zákona o upomínacom konaní súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný

- a) neoprávnenou osobou,
- b) oneskorene,
- c) elektronickými prostriedkami inak ako podľa § 11 ods. 2,
- d) bez vecného odôvodnenia.

Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Zmysel a účel princípu subsidiarity vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj legislatívnej konštrukcie § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013), podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa právneho názoru ústavného súdu preto nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom v danej veci nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do tohto dosiaľ meritórne neskončeného konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľov až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (IV. ÚS 322/09).

Zo sťažnostnej argumentácie vyplýva, že sťažovateľka nesúhlasí s postupom okresného súdu, ktorý prostredníctvom vo veci konajúceho vyššieho súdneho úradníka „*neodmietol odpor ako podaný neoprávnenou osobou*“, a tým zasiahol do základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že základné práva na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) „sú výsledkové“, to znamená, musí im zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c/a Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002), vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne I. ÚS 79/2015).

V spojitosti s tým ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľkine námietky vzťahujúce sa na „*neodmietnutie odporu*“ by sa mohli stať predmetom meritórneho prieskumu ústavného súdu len v tom prípade, ak by vyvolávali u sťažovateľky konkrétne relevantné negatívne dôsledky vzťahujúce sa na výsledok súdneho konania, ktoré by už nebolo možné korigovať ďalším procesným postupom.

Z už citovaných ustanovení zákona o upomínacom konaní vyplýva, že upomínanie konanie je alternatívnym spôsobom riešenia sporov vzniknutých pri uplatňovaní peňažných nárokov, využitie ktorého však za ustanovených podmienok neznamena, že sťažovateľka nemá možnosť ďalším zákonnom upraveným spôsobom domáhať sa svojho práva pred všeobecnými súdmi. Naopak, z výzvy okresného súdu z 3. septembra 2018, ktorou okresný súd vyzval sťažovateľku na vyjadrenie sa k podanému odporu a podanie návrhu na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, vyplýva, že konanie, v ktorom sa sťažovateľka domáha od žalovanej zaplata sumy 54 144 € s príslušenstvom, bude pokračovať v konaní pred všeobecnými súdmi.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka má na ochranu svojich práv k dispozícii účinné právne prostriedky, o ktorých sú oprávnené rozhodnúť všeobecné súdy. Za týchto okolností možno považovať sťažnosť sťažovateľky za predčasne

podanú, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie ako neprípustnej. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť uplatnením zásady *ratione temporis* odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2018